

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE ȘTIINȚĂ ȘI TEHNOLOGIE
POLITEHNICA BUCUREȘTI – CENTRUL UNIVERSITAR PITEȘTI
ȘCOALA DOCTORALĂ *FILOLOGIE***

TEZĂ DE DOCTORAT

Conducător de doctorat:

Prof. univ. dr. habil. Liliana SOARE

Student-doctorand:

Irina Ion Guță (VLAD)

PITEȘTI

2025

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE ȘTIINȚĂ ȘI TEHNOLOGIE
POLITEHNICA BUCUREȘTI – CENTRUL UNIVERSITAR PITEȘTI
ȘCOALA DOCTORALĂ *FILOLOGIE***

**STRUCTURI LINGVISTICE, STILISTICE ȘI
NARATIVE ÎN OPERA LUI NICOLAE
BĂLCESCU**

Conducător de doctorat:

Prof. univ. dr. habil. Liliana SOARE

Student-doctorand:

Irina Ion Guță (VLAD)

PITEȘTI

2025

Cuprins

INTRODUCERE	1
I. COMPLEXITATEA PERSONALITĂȚII LUI NICOLAE BĂLCESCU	14
1. Coordonatele cultural - lingvistice în care s-au desfășurat viața și activitatea lui Nicolae Bălcescu	14
2. Nicolae Bălcescu și ideea de națiune	15
3. Concepția istoriografică a lui Nicolae Bălcescu	16
II. NICOLAE BĂLCESCU ȘI NORMELE LINGVISTICE ÎNTRE 1828-1859.....	22
1. Problemele limbii literare între 1828-1859	22
2. Contribuția lui Nicolae Bălcescu la dezvoltarea limbii române literare	28
III. SCRIERILE LUI NICOLAE BĂLCESCU. PARTICULARITĂȚI LINGVISTICE	38
1. Fonetica	39
2. Morfologia.....	43
2.1. Substantivul	43
2.2. Articolul.....	49
2.3. Adjectivul	50
2.4. Pronumele.....	53
2.5. Numeralul	60
2.6. Verbul	62
2.7. Adverbul	67
2. 8. Interjecția	69
3. Sintaxa.....	70
3. 1. Subiectul	70
3.2. Predicatul.....	72
3. 3. Atributul.....	75
3. 4. Complementul direct	77
3. 5. Complementul indirect	79
3. 6. Complementul prepozițional	80
3. 7. Complementul de agent.....	80
3. 8. Complementul predicativ al obiectului.....	81
3. 9. Complementul posesiv	81
3. 10. Complementul comparativ	81

3. 11. Predicativul suplimentar	82
3. 12. Aporiția	82
3. 13. Circumstanțiale	84
4. Pragmatica conectorilor în textul narativ	92
4.1. Prepoziția	92
4. 2. Conjunția.....	95
5. Modalizarea.....	103
6. Negația	108
7. Structuri de tematizare	111
IV. LEXICUL OPEREI LUI NICOLAE BĂLCESCU	113
1. Împrumuturi lexicale neromanice	114
1.1. Împrumuturi din turcă.....	114
1.2. Împrumuturi din slavă	120
1.3. Împrumuturile din maghiară.....	124
1.4. Împrumuturi din greacă	125
1.5. Împrumuturi din rusă	126
1.6. Împrumuturi din bulgară.....	127
2. Împrumuturi lexicale moderne	127
2.1. Neologismele	127
2. 2. Împrumuturi latino-romanice (franceză, italiană, latină) în limba română	128
3. Lexicul specializat în opera lui Nicolae Bălcescu. Terminologiile.....	131
3.1. Terminologia istorică.....	133
3.2. Terminologia filosofică	133
3.3. Terminologia religioasă.....	134
3.4. Terminologia economică	134
3.5. Terminologia militară	135
3.6. Terminologia social-politică.....	136
4. Relații semantice între termeni: sinonimia	138
V. ADAPTAREA NEOLOGISMELOR LA SISTEMUL LIMBII ROMÂNE	143
1. Adaptarea fonetică.....	143
2. Adaptarea morfologică.....	144
2.1. Substantivul	145
2.2. Adjectivul	150

2.3. Verbul	151
3. Adaptarea semantică a neologismelor (glosele / structurile explicative)	153
4. Viabilitatea împrumuturilor din opera lui Nicolae Bălcescu	159
VI. MIJLOACE DE ÎMBOGĂȚIRE A VOCABULARULUI	161
1. Derivarea	162
1.1. Prefixe neologice	162
1.2. Sufixe neologice	164
1.3. Împrumuturi sau derivate de la teme neologice.....	166
1.4. Calcuri sau derivate	166
1.5. Calcul frazeologic.....	169
1.6. Calcul semantic.....	171
2. Compunerea	171
3. Conversiunea.....	174
4. Etimologie internă.....	174
4.1. Derivarea	174
4.2. Compunerea.....	177
4.3. Conversiunea	179
VII. STRUCTURI STILISTICE ÎN OPERA LUI N. BĂLCESCU	181
1. Metaplasme	182
2. Metasememe.....	183
3. Metataxe.....	188
4. Metalogisme	195
5. Figuri retorice/ la nivelul discursului (de adresare)	196
6. Figuri de gândire prin dezvoltare	199
7. Modalități discursive de redare a discursului: stilul direct, stilul indirect liber	201
CONCLUZII	206
BIBLIOGRAFIE.....	209

REZUMAT
STRUCTURI LINGVISTICE, STILISTICE ȘI NARATIVE ÎN OPERA LUI NICOLAE BĂLCESCU

Lucrarea „*Structuri lingvistice, stilistice și narative în opera lui Nicolae Bălcescu*” reunește aspecte teoretice și analize detaliate pe text cu scopul de a reda literaturii de specialitate un studiu prin care să fie recunoscut rolul acestui scriitor în procesul dezvoltării limbii române literare din secolul al XIX-lea, evidențiindu-se, totodată, particularitățile lingvistice, stilistice și narative specifice acestuia.

Obiectivele principale ale prezentei cercetări au fost: prezentarea coordonatelor cultural-lingvistice în care s-au desfășurat viața și activitatea acestui scriitor; evidențierea caracteristicilor generale ale limbii în perioada 1828-1859; explorarea particularităților lingvistice identificate în scrierile lui N. Bălcescu; identificarea împrumuturilor lexicale neromanice și a celor latino-romanice; explorarea lexicului specializat, a terminologiilor: istorică, filosofică, religioasă, economică, militară, social-politică; analiza adaptării neologismelor la sistemul limbii române; analiza mijloacelor de îmbogățire a vocabularului; analiza limbajului artistic prin prezentarea metabolelor cu cele patru subtipuri: metaplasme, metasememe, metataxe, metalogisme, în funcție de operările pe care acestea le realizează structurilor limbii; evidențierea figurilor la nivelul discursului (de adresare); a figurilor de gândire prin dezvoltare prin identificarea diferitelor tipuri de descriere prezente în operă: portretul, care reunește prosopografia și etopeea și peisajul care însumează topografia, tabloul și hipotipoza; explorarea unor aspecte ale construcției discursului: negația, modalizarea, structuri de tematizare; identificarea modalităților discursive de redare a discursului (stilul direct, indirect sau indirect liber).

Motivul care a condus în alegerea și cercetarea acestei teme a fost faptul că cercetările anterioare s-au limitat la prezentarea unor aspecte aparținând lexicului, astfel încât opera scriitorului nu a beneficiat de studii sistematice dedicate unei analize lingvistice integratoare, vizând compartimente importante: fonetică, morfologie, sintaxă, lexic și stilistică. Din acest punct de vedere, considerăm că prezenta lucrare poate reprezenta un reper pentru cei care doresc să-și facă o imagine cât mai exactă despre contribuția adusă de Nicolae Bălcescu la modernizarea limbii române, despre expresivitatea limbajului său, despre măiestria de a descoperi și pune în valoare limba națională.

Având ca scop ilustrarea și atingerea obiectivelor specifice cercetării, lucrarea are următoarea structură: *introducerea*, care conturează actualitatea temei investigate, motivarea

lucrării, obiectivele, suportul metodologic și științific, metodele și procedeele de cercetare, dar și noutatea științifică a lucrării, *șapte capitole* segmentate în subcapitole, la care se adaugă *concluziile*, care subliniază îndeplinirea obiectivelor propuse și *bibliografia*, care consemnează sursele pe care se bazează această teză.

Primul capitol, intitulat „*Complexitatea personalității lui Nicolae Bălcescu*” urmărește prezentarea coordonatelor cultural-lingvistice în care s-au desfășurat viața și activitatea acestui istoric preocupat de „principiul naționalității” românești, de unirea celor trei Principate „într-o singură putere, într-o singură voință”. Considerând istoria „cea dintâi carte a unei nații”, în ale cărei pagini se află trecutul, prezentul și viitorul, ilustrul istoric afirmă că „un popor fără o istorie scrisă nu are o cultură, o identitate”. Își propune să redacteze o istorie „adevărat națională”, o istorie a instituțiilor, mentalităților, obiceiurilor, tradițiilor”, iar sursele acesteia se află în tradițiile populare, în hrisoave, urice, în cronicile românești. Astfel, prin *luminarea poporului*, prin *accesul acestuia la știință și cultură*, se pregătea Revoluția de la 1848. Contextul istoric favorabil ideilor de *unitate națională și independență* va stimula procesul de *modernizare* (îmbogățire a vocabularului cu termeni latino-romanici; adaptarea acestora la sistemul limbii române; adoptarea unui număr mare de elemente de derivare și compunere neologice; utilizarea limbii vorbite de popor ca bază pentru dezvoltarea limbii literare; utilizarea alfabetului latin în locul celui chirilic), *unificare* și *fixare a normei literare* (influența franceză, impunerea alfabetului latin, dezvoltarea stilurilor funcționale având, în acest sens, un rol primordial).

Tot în acest capitol sunt oferite informații de interes general în legătură cu lucrările scriitorului care au reușit să se impună prin vivacitatea antrenantă și căldura emoționantă a discursului despre libertatea, dreptatea, egalitatea tuturor românilor și unirea într-un singur stat național: „*Istoria românilor supt Mihai Voevod Viteazul*”, „*Manifest către poporul român*”, „*Mișcarea românilor din Ardeal la 1848*”, „*Reforma soțială la români*”, „*Despre starea socială a muncitorilor plugari în Principatele Române în deosebite timpuri*”, „*Question economique*”, „*Mersul revoluției în istoria română*”.

În cele două studii, „*Puterea armată și arta militară de la întemeierea Principatului Valahiei până acum*” și „*Puterea armată și arta militară la moldoveni*”, scriitorul atrage atenția asupra problemei organizării militare, de care depinde forța oricărui popor.

Al doilea capitol, intitulat „*Nicolae Bălcescu și normele lingvistice în perioada 1828 – 1859*”, a dezvăluit problemele limbii literare începând cu 1828, anul apariției *Gramaticii* lui Heliade Rădulescu la Sibiu, lucrare reprezentativă pentru *normarea, cultivarea* (prin reforma alfabetului și a gramaticii, renunțarea la slavonisme, turcisme și grecisme și

înlocuirea lor cu împrumuturi latino-romanice și termeni interni, promovarea publicării de cărți și reviste în limba română pentru a standardiza și îmbogăți vocabularul) și *desăvârșirea normelor lingvistice*.

Printre factorii cei mai activi care au contribuit la răspândirea și impunerea normelor limbii literare, la modernizarea lexicului prin împrumuturi latino-romanice, s-au aflat atât scriitorii progresiști (N. Bălcescu, V. Alecsandri, M. Kogălniceanu, Al. Russo, Al. Odobescu, Hașdeu, care sprijină *ideile cultivării / modernizării limbii prin asimilarea unui număr mare de cuvinte neolatine, adaptarea acestora, eliminarea slavonismelor, a turcismelor și a grecismelor, utilizarea alfabetului latin în locul celui chirilic, apropierea limbii literare de limba poporului, unificarea limbii literare și fixarea normelor moderne, asociind în operele lor tradiția și inovația*), cât și o serie de publicații ale vremii: „Curierul românesc” al lui Heliade Rădulescu, în Muntenia, cu suplimentul „Curierul de ambe sexe”, „Albina românească” a lui Asachi, în Moldova, cu suplimentul „Alăuta românească”, „Dacia literară” (1840), condusă de M. Kogălniceanu, iar între 1845-1848, „Magazin istoric pentru Dacia”, revista lui Bălcescu și Laurian, în care se dezbăt aceste probleme și se remarcă interesul pentru cercetarea trecutului istoric. S-a constatat că acest proces de *modernizare a culturii și a limbii române*, început în 1830, în Principate, ca urmare a îndreptării acestor țări spre Occident, a cunoscut diferite denumiri: *reromanizare, occidentalizare sau relatinizare*.

Apar o serie de *curente neologice* (*Latinismul „etimologist”* în Transilvania, *Școala fonetică a lui Aron Pumnul* în Bucovina și *Italianismul* lui Heliade Rădulescu, în Țara Românească) care, deși urmăreau același obiectiv, formarea limbii române literare unitare, propun soluții diferite privind modernizarea și unificarea acesteia, îi împiedică dezvoltarea normală și o transformă într-o limbă a jargoanelor.

În ceea ce privește *contribuția lui Nicolae Bălcescu la dezvoltarea limbii române literare*, s-a constatat că acesta a utilizat în lucrările sale un număr redus de termeni vechi, de origine neogreacă, turcă și rusă, puține calcuri (*dezmădula, presimțământ* etc.), preferând, în schimb, utilizarea neologismelor prin intermediul cărora a contribuit la dezvoltarea terminologiilor științifice (militară, social-politică, juridic-administrativă, istorică, filozofică, religioasă, economică). Prin intermediul împrumuturilor latino-romanice utilizate în lucrările sale, a permis pătrunderea unor sufixe și a unor prefixe cu etimologie multiplă, contribuind astfel la reromanizarea sistemului de derivare al limbii române. A participat la modernizarea sintaxei frazei prin utilizarea locuțiunii conjuncționale *cum că* pentru a introduce complementive directe (sub influența limbii populare), utilizarea construcțiilor franceze: „*c'etait ... qui*”, „*si*

... *c'etait ...*”, „*il faut croire (noter)*”, „*tout ce qu'on doit fair ... c'est*” au conferit precizie, claritate și suplețe sintaxei sale.

În cel de-al treilea capitol, „*Scrierile lui Nicolae Bălcescu. Particularități lingvistice*”, au fost prezentate caracteristicile normei lingvistice utilizate de scriitor în textele cercetate la nivel fonetic, morfologic și sintactic, materialul lingvistic existent în lucrarea de față oferindu-ne o imagine clară asupra trăsăturilor limbii române din perioada cercetată.

La nivel fonetic, elementele inventariate au evidențiat *graiul muntenesc* care s-a impus în fixarea normelor limbii române literare actuale.

La nivel morfologic, au fost examinate *schimbările produse în limbă ca urmare a acceptării modelului latino-roman*: fluctuații ale normei, în ceea ce privește încadrarea substantivelor la diferite genuri (oscilații între masculin și neutru, între feminin și neutru, iar la cele neologice, între masculin și feminin); introducerea în limbă a unui număr mare de neologisme de genul neutru cu desinențe de plural aflate în concurență – *e / - uri*; marcarea sintetică a genitivului cu ajutorul articolului hotărât enclitic, realizată ca în limba literară modernă: *țaranului, popoului*; marcarea mixtă prin formele mărcii posesiv-genitivale: *al, a, ai, ale*; sub influența franceză, gerunziul cu valoare adjectivală; forma invariabilă a pronumelui relativ *care* alternează cu forma variabilă *carii*; au fost identificate formele dialectale muntenesti ale pronomelor și ale adjectivelor demonstrative: *acelii, aceliași, celălalți*; unele verbe au suferit modificări de încadrare, cele neologice nefiind fixate la o anumită conjugare, după model francez, dar și din cauza incertitudinii normei, au reținut atenția utilizarea reflexivului dinamic în locul construcției active, dar și utilizarea verbului activ în locul reflexivului; la indicativ și conjunctiv prezent s-a observat iotacizarea (normă locală muntenească), precum și variația prezent slab - prezent tare.

La nivel sintactic s-a putut constata aspectul modern al topicii frazei / propoziției, îmbogățirea mijloacelor de construcție datorate atât influenței populare, cât și celei franceze. Fraza ia uneori dimensiuni impresionante, constituind dovada că limba a trecut prin elaborările necesare spre a putea permite construcții complexe în care avem atât raport de coordonare, cât și raport de subordonare, simetria frazei, prezența repetițiilor, construcțiile frazeologice imitate după franceză fiind specifice stilului acestui autor.

În continuare, au fost remarcate valorile conjuncționale și discursive ale conectorilor și explorate unele *aspecte ale construcției discursului*: *negația* (negația dublă și negația simplă), *modalizarea* (epistemică: realizată cu verbul modal *a trebui + conjunctivul / trebuie + că* și *indicativul*; realizată cu verbul *a putea* indicând posibilitatea, ipoteza; construcții cu

adverbe și locuțiuni adverbiale epistemice – de certitudine (*negreșit, adevărat, într-adevăr*) și structurile de tematizare (construcții calchiate după franceză: *ceea ce ... este*, după fr. *ce que ... est...*; *dacă ... este*).

În cel de-al patrulea capitol, „*Lexicul operei lui Nicolae Bălcescu*”, au fost prezentate cele două tipuri de împrumuturi identificate în textele cercetate: *împrumuturile lexicale neromanice* (din turcă, slavă, maghiară, greacă, rusă, bulgară), care nu au reușit să altereze fondul latin moștenit (baza latină) și *împrumuturile lexicale moderne*, latino-romanice, care au modificat structura lexico-semantică a limbii române, atât cantitativ, cât și calitativ.

S-a constatat că termenii *turcești* excerptați din operă, referitori la îmbrăcăminte, viața politică, organizarea politico-administrativă, militară, economico-financiară și juridică, *au devenit arhaici* în secolul al XIX-lea, deoarece realitățile exprimate de aceștia au dispărut / au fost înlocuite cu neologisme din limbile romanice.

Din *slava cultă* au fost consemnați termeni referitori la biserică, la domeniul juridic-administrativ, socio-politic, cei din *bulgară* au aparținut domeniului juridic-administrativ, iar *grecismele* cuprindeau termeni din sfera legislativă, judecătorească, comercială, bancară și au fost îndepărtate din limbă de *rusismele* foarte răspândite în prima parte a secolului al XIX-lea, care au reprezentat filiera de pătrundere în limba noastră a unor neologisme latino-romanice (*epohă, gardie, misie, studie* etc.).

În ceea ce privește *împrumuturile lexicale moderne*, s-a constatat că foarte multe au o etimologie multiplă, neputând fi explicate doar prin proveniența din latină sau dintr-o altă limbă romanică, ci din latină și franceză; franceză, latină și germană; latină, italiană și franceză; franceză și rusă etc..

În continuare a fost analizat *Lexicul specializat* identificat în opera scriitorului, format din termeni abstracți, specifici următoarelor terminologii: *istorică, filosofică, religioasă, economică, militară și social-politică*. Termenii specifici fiecărei terminologii (preluați direct din limba originalului / obținuți prin intermediul calcurilor lingvistice) au fost clasificați astfel: împrumuturi latino-romanice, împrumuturi cu etimologie multiplă și împrumuturi din franceză.

S-a constatat că *împrumutul lexical adaptat* a reprezentat, alături de *morfologia derivațională* (*inamic* < lat. *inimicus*; în limba tradițională *dușman* < tc. *düşüman*, *neprieten* < *ne-* + *prieten*) și *dubletele etimologice* (termeni împrumutați care îi dublează pe cei moșteniți, corespunzători, care provin din același etimon: *asedia* < it. *assediare* (împrumutat) / *așeza* < lat. *assediare* (moștenit)) surse prin care *sinonimia* s-a dezvoltat în limba română.

Remarcăm în operă numeroase *serii sinonimice bimembre* sau *trimembre* în cadrul terminologiilor cercetate.

Capitolul al V-lea, „*Adaptarea neologismelor la sistemul limbii române*”, a urmărit adaptarea noilor împrumuturi la sistemul fonologic și morfologic al limbii noastre și modalitatea în care acestea sunt explicate, prin intermediul gloselor lexico-semantică (prin sinonimie, parafrază) pentru a asigura buna înțelegere a textului și a facilita impunerea acestora în limbă.

S-a remarcat faptul că *adaptarea morfologică* a împrumuturilor latino-romanice, s-a realizat cu ușurință în cazul termenilor care aveau o structură similară celei din română; în schimb, neologismele cu etimologie multiplă au prezentat oscilații în privința genului, a numărului și a formelor flexionare cerute de sistemul limbii române.

În ceea ce privește *viabilitatea împrumuturilor* utilizate de Nicolae Bălcescu în textele cercetate, s-a constatat că majoritatea și-au dovedit *utilitatea și durabilitatea*, supraviețuind transformărilor ce au avut loc în limba noastră și s-au menținut până astăzi atât în *vocabularul fundamental* (cuvintele din fondul vechi), cât și în *vocabularul secundar* (arhaisme, neologisme, regionalisme, termeni populari, termeni de specialitate, creații spontane).

În capitolul al VI-lea, „*Mijloace de îmbogățire a vocabularului*”, au fost analizate *atât elementele de derivare și compunere neologice* care intră în componența noilor termeni, *cât și cele vechi*, care intră, cel mai adesea, în structura derivatelor și a calcurilor de structură morfematică.

Un procedeu folosit destul de puțin de către Bălcescu pentru îmbogățirea vocabularului (deoarece a preferat neologismele pentru rolul acestora în constituirea lexicului cult) este *calculul lingvistic*, procedeu mixt prin care se creau cuvinte noi folosind modele străine (prin traducere, prin imitația structurii lexicale / frazeologice): *demers*, *dezmădula*, *drum de fer*, *Ministeriul Dinăuntru*. Se remarcă avantajul calcurilor în raport cu împrumuturile lexicale, deoarece acestea din urmă trebuiau adaptate la sistemul limbii române.

În continuare atrag atenția termenii în analiza cărora nu putem preciza cu exactitate dacă sunt împrumuturi propriu-zise (*seriozitate* < germ. *Seriosität*) sau derivate pe teren românesc (*serios* + *itate*), dar și cei care pot fi considerați atât derivați, cât și calcuri: *combate* < lat. *combattuere*, fr. *combattre*, it. *combattere*, după *bate*, *compătimi* < con- + *pătimi*, (după fr. *compatir* etc.).

Ultima parte a cercetării, capitolul „*Structuri stilistice*”, a analizat limbajul artistic prin identificarea în textele scriitorului a *metabolelor* cu cele patru subtipuri: *metaplasmele* (*afereza, apocopa, sincopa, epenteza*), *metasememele* (*comparația, metafora, metonimia, sinecdoca, epitetul, simbolul*), *metataxele* (*brahilogia, enumerația, climaxul, acumularea, polisindetul, asindetul, inversiunea, repetiția, anafora, epifora, anadiploza, reduplicarea, parigmenonul, poliptotonul, paralelismul sintactic, perioada, enalaga*) și *metalogismele* (*hiperbola, antiteza*).

Analiza limbajului artistic a avut în vedere și identificarea figurilor la nivelul discursului (de adresare): *prosopopeea, apostrofa, interogația, invocația, exclamația, aforismul (maxima, sentința)*, subsumate caracterului retoric, particularitate dominantă a stilului lui Bălcescu, Procedee ale retorismului: *amplificarea, interogația, antiteza, enumerarea și repetiția retorică* în variatele sale forme (*anafora și poliptotonul*, bazându-se pe repetiții și reluări în diverse forme gramaticale sau pe construcții sintactice simetrice) au fost identificate atât în articolele politice, cât și în „*Istoria românilor supt Mihai Voevod Viteazul*”.

O atenție specială a fost acordată atât *figurilor de gândire prin dezvoltare* prin dezvoltarea diferitelor tipuri de *descriere* identificate în „*Istoria românilor supt Mihai Voevod Viteazul*”: *portretul* (care reunește *prosopografia și etopeea*) și *peisajul* (care însumează *topografia, tabloul și hipotipoza*), cât și modalităților discursive de redare a discursului: *vorbirea directă, indirectă și indirect liberă*.

Studierea procedeelelor stilistice ne-a oferit posibilitatea înțelegerii motivelor pentru care autorul utilizează anumite figuri ale limbajului, dar și a felului în care se întrepătrund diversele stiluri funcționale, Bălcescu fiind un scriitor literat și în operele științifice.

Această lucrare pune într-o lumină nouă opera lui Nicolae Bălcescu, deoarece aduce în prim-plan originalitatea, caracterul distinctiv al artei acestui istoric, publicist, om politic neîntrecut în narațiunea istorică și în discursul oratoric din care răzbește convingerea că scriitorul are puterea de a educa poporul prin lucrările sale ce purtau amprenta influențelor romantice.

BIBLIOGRAFIE

- ADAMESCU, Gheorghe, 1938, *Adaptarea la mediu a neologismelor*, București: Monitorul Oficial, Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, extras din *Academia Română - Memoriile Secțiunii Literare*, seria III, tom VIII, pg. 49-126.
- ADĂSCĂLIȚEI, Vasile, 1969, „Bălcescu despre folclor”, *Studii despre N. Bălcescu*, București: Societatea de Științe Filologice RSR, pg. 131-135.
- AGACHE, Liliana, 2017, *Vocabularul limbii române în diacronie*, București: Editura Pro Universitaria.
- ANDRIESCU, Alexandru, 1954, „Numirea acțiunilor prin infinitive lungi substantivate în terminologia științifică și tehnică”, *Limba română*, III, nr. 3, pg. 83-90.
- APOTHÉLOS, Denis, 2002, *La construction du lexique français. Principes de morphologie dérivationnelle*, Paris: Ophrys.
- AVRAM, Mioara, 1957, „Observații asupra coordonării”, în A. Graur și J. Byck (ed.), *Studii de gramatică*, București: Editura Academiei Române, pg. 151-159.
- AVRAM, Mioara, 1958, „Mijloace morfologice de diferențiere lexicală în limba română”, *Studii și cercetări lingvistice*, IX, nr. 3, pg. 315-336.
- BĂLAN, Zamfir, 2004, *Prelegeri de retorică. Persuasiune. Argumentare. Figuri retorice*, Pitești: Editura Independența Economică.
- BÂRLEA, Petre Gheorghe și BÂRLEA, Roxana-Magdalena, 2000, *Lexic românesc de origine franceză*, Târgoviște: Editura Bibliotheca.
- BERINDEI, Dan, 1984, *Pe urmele lui Bălcescu*, București: Editura Sport-Turism.
- BIDU-VRÂNCEANU, Angela și FORĂSCU, Narcisa, 1984, *Modele de structurare semantică. Cu aplicații la limba română (polisemie, sinonimie, antonimie, câmpuri)*, Timișoara: Editura Facla.
- BIDU-VRÂNCEANU, Angela, 1989, *Cuvinte și sensuri*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- BIDU-VRÂNCEANU, Angela; CĂLĂRAȘU, Cristina; IONESCU-RUXĂNDIOIU, Liliana; MANCAȘ, Mihaela și PANĂ DINDELEGAN, Gabriela, 1997, *Dicționar general de științe. Științe ale limbii*, București: Editura Științifică.
- BIDU-VRÂNCEANU, Angela (coord.), 2000, *Lexic comun, lexic specializat*, București: Editura Universității din București.
- BOCHMANN, Klaus, 2017, *Lexicul social-politic român între 1821 și 1848*, Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”.
- BOCHMANN, Klaus și STIEHLER, Heinrich, 2018, *Introducere în istoria limbii și literaturii române*, Chișinău: Editura Cartier.
- BOGDAN OPREA, Helga, 2010, „Un tip special de etimologie multiplă: neologisme românești care se explică formal prin latină și semantic prin franceză”, în LUPU Coman (ed.), *Romanica 3, Las lenguas románicas y la neologia*, București: Editura Universității din București, pg. 127-171.
- BOGDAN OPREA, Helga, 2011, *Relatinizarea limbii române. Privire generală: accepții, delimitări, aspecte*, București: Editura Universității din București.

BOGZA-IRIMIE, Rodica, 1974, *Termeni politico-sociali în primele periodice românești*, București: Editura Universității din București.

BOLOCAN, Gheorghe, 1961, „Unele caracteristici ale stilului publicistic al limbii române literare”, *Studii și cercetări lingvistice*, XII, nr. 1, pg. 35-71.

BRĂESCU, R., 2008, „Apoziția”, în *GALR II*, București: Editura Academiei Române, pg. 655-668.

BRÂNCUȘ, Grigore, 1955, „Un glosar juridic din 1815”, *Limba română*, IV, pg. 25-32.

BRÂNCUȘ, Grigore, 1989, *Vocabularul autohton al limbii române*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.

BRÂNCUȘ, Grigore, 1991, *Istoria cuvintelor (Unitate de limbă și cultură românească)*, București: Editura Coresi.

BREBAN, Vasile, 1958, „Note despre influența maghiară asupra limbii române”, *Cercetări de lingvistică*, III, pg. 219-225.

BUCĂ, Marin, EVSEEV, Ivan, 1976, *Probleme de semasiologie*, Timișoara: Editura Facla.

BULGĂR, Gheorghe, 1953, „Despre analiza limbii și a stilului unei opere literare”, *Limba română*, II, 4, pg. 57-63.

BULGĂR, Gheorghe, 1962, „Despre limba documentelor administrative la începutul secolului trecut (1800-1820)”, în VIANU Tudor (coord.), *Contribuții la istoria limbii române literare în secolul al XIX-lea*, București: Editura Academiei, III, pg. 75-102.

BULGĂR, Gheorghe, 1965, „Neologismele romanice la începutul secolului trecut”, *Cercetări de lingvistică*, X, 1, pg. 109-118.

BULGĂR, Gheorghe, 1966, *Problemele limbii literare în concepția scriitorilor români*, București: Editura Didactică și Pedagogică.

BULGĂR, Gheorghe, 1969, „Evoluția stilului administrativ în prima jumătate a secolului al XIX-lea”, *Studii de istoria limbii române literare*, I, pg. 167-198.

BULGĂR, Gheorghe, 1971, *Studii de stilistică și limbă literară*, București: Editura Didactică și Pedagogică.

BULGĂR, Gheorghe, 1984, *Scriitori români despre limbă și stil*, București: Editura Albatros.

BULGĂR, Gheorghe, 1988, *Filologie și istorie*, București: Editura Eminescu.

BULGĂR, Gheorghe, CONSTANTINESCU-DOBRIDOR, Gh, 2003, *Dicționar de arhaisme și regionalisme*. București: Editura Saeculum Vizual.

CAPIDAN, Theodor, 2005, *Limbă și cultură*, Craiova: Editura Fundația Scrisul Românesc.

CARABULEA, Elena, POPESCU-MARIN, Magdalena, 1972, „Exprimarea numelui de acțiune prin substantive cu formă de infinitiv lung și de supin”, *Studii și materiale privitoare la formarea cuvintelor în limba română*, VI, pg. 276-320.

CARACOSTEA, Dumitru, 1942, *Expresivitatea limbii române*, București: Fundația Regală pentru Literatură și Artă.

CAZACU, Boris, 1960, *Studii de limbă literară. Probleme actuale ale cercetării ei*, București: Editura de Stat pentru Literatură și Artă.

CAZACU, Boris, 1962, „Probleme ale studierii lexicului limbii române literare în secolul al XIX-lea”, *Studii și cercetări lingvistice*, XIII, 4, pg. 479-489.

CAZACU, Boris, 1985, *Limba română literară*, București: Societatea de științe filologice din RSR.

- CĂLINESCU, George, 1988, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, București: Editura Minerva.
- CĂLINESCU, George, 1941, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, București: Fundația Regală pentru Literatură și Artă.
- CHIVU, Gh., BUZĂ, E., ROMAN MORARU, Al., 1992, *Dicționarul împrumuturilor latino-romanice în limba română veche (1421-1760)*, București: Editura Științifică.
- CHIVU, Gheorghe, PANĂ DINDELEGAN, Gabriela, 2015, *Studii de istorie a limbii române*, București: Editura Academiei Române.
- CHIVU, Gheorghe, și alții, 2015, *Studii de istorie a limbii române. Morfosintaxa limbii literare în secolul al XIX-lea*, București: Editura Academiei Române.
- CIOBANU, Fulvia, 1959, „Sufixul adjectival -icesc”, *Studii și materiale privitoare la formarea cuvintelor în limba română*, Vol. I, pg. 101-116.
- CIOBANU, Fulvia și HASAN, Finuța, 1970, *Formarea cuvintelor în limba română*, București: Editura Academiei RSR, Vol. I.
- CIOCULESCU, Șerban, 2006, *Istoria literaturii române moderne. Începuturile literaturii artistice*, Târgoviște: Editura Bibliotheca.
- CIOMPEC, Georgeta, 1962, „Variantele sufixelor -ant/ -ent, -anță/ -ență din limba română”, *Studii și materiale privitoare la formarea cuvintelor în limba română*, Vol. III, pg. 129-141.
- CIOMPEC, Georgeta, 1980, „Observații asupra particulelor adverbiale în limba română”, *Limba Română*, XIX, 2.
- CLIM, Marius-Radu, 2012, *Neologismul în lexicografia românească*, Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”.
- CONDREA, Irina, 2008, *Curs de stilistică*, Chișinău: Editura Universității de Stat din Moldova.
- CONTRAȘ, Eugenia, 1972, „Din istoria adaptării neologismelor în -(a/i)tor(iu), -or(iu)”, *Studii și materiale privitoare la formarea cuvintelor în limba română*, Vol. VI, pg. 83-87.
- CONTRAȘ, Eugenia, POPESCU-MARIN, Magdalena, 1967, „La suffixation dans le roumain des XVI-XVIII siècles”, *Revue de linguistique*, XII, nr. 5, pg. 397-416.
- CONTRAȘ, Eugenia, GHERMAN, Cristina, HASAN, Finuța, OCHEȘANU, Rodica, POPESCU-MARIN, Magdalena, 2007, *Formarea cuvintelor în limba română din secolele al XVI-lea - al XVIII-lea*, București: Editura Academiei Române.
- CORBIN, Danielle, 1991, *Morphologie dérivationnelle et structuration du lexique*, Villeneuve d'Ascq: Presses Universitaires de Lille.
- CORNEA, Paul, 1962, *Studii de literatură română modernă*, București: Editura pentru literatură.
- CORNEA, Paul, 1969, *Nicolae Bălcescu și problemele filozofiei istoriei*, București: Societatea de Științe Filologice din Republica Socialistă România.
- CORNEA, Paul, 1972, *Originile romantismului românesc*, București: Editura Minerva.
- CORNIȚĂ, Georgeta, 1995, *Manual de stilistică*, Baia Mare: Editura Umbria.
- COSTINESCU, Mariana, 1979, *Normele limbii literare în gramaticile românești*, București: Editura Didactică și Pedagogică.
- COȘERIU, Eugen, 2005, *Limba română - limbă romanică*, București: Editura Academiei Române.

- COTEANU, Ion, 1961, „Locul stilului artistic în limba literară”, *Limba română*, X, nr. 2, pg. 144-155.
- COTEANU, Ion, 1965, „Le dictionnaire de la langue roumaine (DLR)”, *Revue de linguistique*, X, nr.1-3, pg. 31-43.
- COTEANU, Ion, 1973, *Stilistica funcțională a limbii române. Stil, stilistică, limbaj*, București: Editura Academiei.
- COTEANU, Ion, 1975, *Limba română contemporană. Vocabularul*, București: Editura Didactică și Pedagogică.
- COTEANU, Ion, 1981, *Structura și evoluția limbii române (de la origini până la 1860)*, București: Editura Academiei Române.
- COTEANU, Ion, 1990, „Terminologia tehnico-științifică. Aspecte, probleme”, *Limba română*, 2, pg. 95-100.
- COTEANU, Ion, BIDU-VRÂNCEANU, Angela, 1975, *Limba română contemporană. Vocabularul*, București: Editura Didactică și Pedagogică, Vol. II.
- COTEANU, Ion, FORĂSCU, Narcisa, BIDU-VRÂNCEANU, Angela, 1985, *Limba română contemporană*, București: Editura Didactică și Pedagogică, Vol. II.
- COTEANU, Ion, SALA, Marius, 1987, *Etimologia și limba română*, București: Editura Academiei Republicii Socialiste România.
- DAVID, Doina, 1986, „Cu privire la adaptarea semantico-sintactică a neologismelor în limba culturii românești moderne”, *Contribuții lingvistice*, 1986.
- DENSUSIANU, Ovid, 1901, *Histoire de la langue roumaine*, Paris: Leroux.
- DENSUSIANU, Ovid, 1961, *Istoria limbii române. Originile*, București: Editura Științifică, Vol. I.
- DENSUSIANU, Ovid, 1961, *Secolul al XVI-lea*, București: Editura Științifică, Vol. II.
- DENSUSIANU, Ovid, 1977, *Opere. Limba română în secolul al XVII-lea. Evoluția estetică a limbii române*, București: Editura Minerva, Vol. III.
- DENY, J., 1921, *Grammaire de la langue turque (Dialecte osmanli)*, [ed.] Impr. nationale, Paris.
- DEROY, Louis, 1956, *L'emprunt linguistique*, Paris: Société d'Édition Les Belles Lettres.
- DIACONESCU, Ion, 1977, *Infinitivul în limba română*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- DIACONESCU, Paula, 1974, *Elemente de istorie a limbii române literare moderne. Partea I. Probleme de normare a limbii literare moderne (1830-1880)*, București: Editura Universității din București.
- DIACONESCU, Paula, 1974, „Structura stilistică a limbii. Stilurile funcționale ale limbii române moderne”, *Studii și cercetări lingvistice*, XXV, nr. 3, pg. 229-242.
- DIACONESCU, Paula, 1975, *Elemente de istorie a limbii române literare moderne. Evoluția stilului artistic în secolul al XIX-lea*, București: Editura Universitatea din București.
- DIMITRESCU, Florica, 1969, „Quelques aspects de la pseudopréfixation dans la langue roumaine actuelle”, în *Mélanges de philologie offerts à Alf Lombard à l'occasion de son soixantecinquième anniversaire par ses collègues et ses amis*, XVIII, pg. 77-82.
- DIMITRIU, Corneliu, 1999, *Tratat de gramatică a limbii române. Morfologia*, Iași: Institutul European, Vol. I.

DIMITRIU, Corneliu, 2002, *Tratat de gramatică a limbii române. Sintaxa*, Iași: Institutul European.

DRAGOMIRESCU, Gheorghe, N., 1975, *Mică enciclopedie a figurilor de stil*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.

DRAȘOVEANU, D., D., 1977, „Coordonarea/ subordonarea - o diviziune dihotomică”, *Cercetări de lingvistică*, XXII, 1, pg. 27-32.

DRĂGANU, Miklós, 1906, *A román szöösszetétel*, Beszterce: Editura Matthein Gy.

DRĂGANU, N., 1940, „Elemente ungurești”, *Dacoromania*, Vol. III, nr. 2.

DUBOIS, Jean, 1974, *Retorică generală*, București: Editura Univers.

DUCROT, Oswald, SCHAEFFER, Jean-Marie, 1996, *Noul dicționar enciclopedic al științelor limbajului*, București: Editura Babel.

DUDA, Gabriela, 2000, *Analiza textului literar*, București: Editura Humanitas Educațional.

DUMBRĂVEANU, Ion, 2018, *Reflecții lingvistice*, Chișinău: CEP USM.

DUMISTRĂCEL, Stelian, 1980, *Lexic românesc: cuvinte, metafore, expresii*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.

EMINESCU, Mihai, 1877, „Bălcescu și urmașii lui”, *Ziarul Timpul*, 24 Noiembrie, pg. 1-2.

FONTANIER, Pierre, 1977, *Figurile limbajului*, [trad.] Antonia Constantinescu, București: Editura Univers.

FRÂNCU, Constantin, 1983, „Vechimea și proveniența morfologică a substantivelor de tipul: crezare, naștere, pierzare, vânzare”, *Limba română*, XXXII, nr. 3, pg. 169-181.

GALOPENȚIA-ERETESCU, Sanda, 1965, „Delimitarea clasei numeralului”, *Studii și cercetări lingvistice*, nr. 3.

GĂITĂNARU, Ștefan, 1998, *Gramatica actuală a limbii române. Morfologia*, Pitești: Editura Tempora.

GĂITĂNARU, Ștefan, 2015, „Evoluția gradăției adjectivale și adverbiale în limba română”, *Diacronia*, nr 1.

GĂITĂNARU, Ștefan, 2016, „Predicatul modal în limba română”, în *Analele Universității „Ovidius” din Constanța. Seria Filologie*, Decembrie, XXVII, nr. 2, p. 363.

GĂITĂNARU, Ștefan, 2018, *Gramatica critică a limbii române*, Pitești: Editura Universității din Pitești.

GENETTE, Génette, 1978, *Figuri*, București: Editura Univers.

GHEȚIE, Ion, 1961, „Glosare de neologisme la sfârșitul secolului al XVIII-lea și la începutul secolului al XIX-lea”, *Limba română*, X, nr. 6, pg. 557-566.

GHEȚIE, Ion, 1975, *Baza dialectală a românei literare*, București: Editura Academiei Române.

GHEȚIE, Ion, 1978, *Istoria limbii române literare. Privire sintetică*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.

GHEȚIE, Ion, 1982, *Introducere în studiul limbii române literare*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.

GHEȚIE, Ion, 1997, *Istoria limbii române literare. Epoca veche (1532-1780)*, București: Editura Academiei.

GIOROCEANU, Alina, 2020, *Elemente formative greco-latine în limba română*, Iași: Institutul European.

- GOICU, Viorica, 2002, *Derivarea cu sufixe neologice în româna contemporană*, Timișoara: Editura Augusta.
- GOT, Miorița, 2007, *Stilistica limbii române*, București: Editura Fundației România de Măine.
- GRAUR, Alexandru, 1929, *Nom d'agent et adjectif en roumain*, Paris: Editura Champion.
- GRAUR, Alexandru, 1936, „Sur le changements de conjugaison en roumain”, *Bulletin linguistique*, IV, pg. 189-193.
- GRAUR, Alexandru, 1936, „Mélanges: Sur une question de méthode, Sur les changements de conjugaison en roumain, Sur quelques types de calques, Influence du vocatif sur le nominatif”, *Bulletin linguistique*, Vol. IV, pg. 187-189, 189-193, 193-194, 194-196.
- GRAUR, Alexandru, 1940, „Notes de morphologie et de syntaxe roumaines”, *Bulletin linguistique*, Vol. VIII, pg. 205-210.
- GRAUR, Alexandru, 1950, „Etimologie multiplă”, *Studii și cercetări lingvistice*, I, pg. 22-34.
- GRAUR, Alexandru, 1962, „Evoluția conjugării în românește”, *Studii și cercetări lingvistice*, XIII, nr. 2, pg. 153-160.
- GRAUR, Alexandru, 1963, *Etimologii românești*, București: Editura Academiei.
- GRAUR, Alexandru, 1963, *Evoluția limbii române. Privire sintetică*, București: Editura Științifică.
- GRAUR, Alexandru, 1965, *Nume de persoane*, București: Editura Științifică.
- GRAUR, Alexandru, 1967, *Fondul principal al limbii române*, București: Editura Științifică.
- GRAUR, Alexandru, 1970, „Participii active”, *Buletin științific*, Vol. II, pg. 13-19.
- GRAUR, Alexandru, 1978, *Dicționar de cuvinte călătoare*, București: Editura Albatros.
- GRAUR, Alexandru, FISCHER, I., STATI, Sorin, 1965, *Istoria limbii române*, București: Editura Academiei Române, Vol. I.
- GRAUR, Alexandru, STATI, Sorin, WALD, Lucia, 1971, *Tratat de lingvistică generală*: București, Editura RSR.
- GRAUR, Alexandru, AVRAM, Mioara, 1978, *Formarea cuvintelor în limba română*, București: Editura Academiei RSR, Vol. II.
- GREVISSE, Maurice, 1986, *Le bon usage*, Paris: Editura Duculot.
- GREVISSE, Maurice, GOOSSE, André, 2008, *Le bon usage. Grammaire française. Grevisse langue française*, Bruxelles: Editions De Boeck, Duculot.
- GRICE, H. P., 1975, „Logic and Conversation”, în P. Cole și J. L. Morgan (ed.), *Syntax and Semantics*, Vol. III.
- GROZA, Liviu, 2012, *Elemente de lexicologie*, II, București: Editura Universității din București.
- GRUBER, E., 1888, *Stil și gândire (încercare de psihologie literară)*, Iași: Editura Librăriei Școalelor.
- GRUIȚĂ, G., „Conective gramaticale - conective semantice”, *Studii și cercetări lingvistice*, 29, nr. 6, pg. 597-603.
- GUȚU ROMALO, Valeria, 1968, *Morfologie structurală a limbii române (substantiv, adjectiv, verb)*, București: Editura Academiei.

- GUȚU ROMALO, Valeria, 1969, „Utilizarea izvoarelor istorice în „Românii supt Mihai-Voevod Viteazul”, *Studii despre Nicolae Bălcescu*, București: Societatea de Științe Filologice din RSR.
- GUȚU ROMALO, Valeria, 2002, *Corectitudine și greșeală*, București: Editura Humanitas Educational.
- GUȚU ROMALO, Valeria, 2013, *Periplu lingvistic. Studii și reflecții*, București: Editura Academiei Române.
- GUȚU ROMALO, Valeria (coord.), 2008, *Gramatica limbii române*, București: Editura Academiei Române, Vol. I.
- GUȚU ROMALO, Valeria (coord.), 2008, *Gramatica limbii române*, București: Editura Academiei Române, Vol. II.
- GUȚU ROMALO, Valeria, PANĂ DINDELEGAN, Gabriela, 2008, *Gramatica limbii române*, București: Editura Academiei Române, Vol. I.
- GUȚU, Slavian, 1992, „Considerații cu privire la principiile terminologiei științifice”, *Revistă de lingvistică și știință literară*, 1, pg. 31-37.
- HANEȘ V., Petre, 1926, *Desvoltarea limbii literare române în prima jumătate a secolului al XIX-lea*, II, București: Editura Casa Școalelor.
- HRISTEA, Theodor, 1968, *Probleme de etimologie*, București: Editura Științifică.
- HRISTEA, Theodor, 1977, „Despre unele dublete lexicale”, *România literară*, 19, p. 10.
- HRISTEA, Theodor, 1997, „Tipuri de calc”, *Limba română*, XLII, nr. 3-4, pg. 9-14.
- HRISTEA, Theodor, 2008, „Conceptul de „relatinizare” (cu specială referire la limba română)”, *Studii și cercetări lingvistice*, LIX, pg. 161-172.
- ILIESCU, Adrian Paul, 1989, *Filozofia limbajului și limbajul filozofiei*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- ILIESCU, Maria, 1959, „La productivité de la IV -e conjugaison latine dans les langues romanes”, *Recueil d'études romanes*, pp. 87-102.
- ION GUȚĂ (VLAD), Irina, 2023, „Observations on language and legal-administrative style in the writings of Nicolae Bălcescu”, *Journal of romanian literary studies*, 33, pg. 530-541.
- ION GUȚĂ (VLAD), Irina, 2023, „Observations on social-political terminology in Nicolae Bălcescu's work”, *Journal of romanian literary studies*, 33, pg. 541-548.
- ION GUȚĂ (VLAD), Irina, 2023, „Observations on the language and style of Nicolae Bălcescu in Correspondence”, *Studii de Știință și Cultură*, Vol. XIX, 2, pg. 31-40.
- IONESCU-RUXĂNDIOIU, Liliana, 1995, *Structuri și strategii. Conversația*, București: Editura All.
- IONESCU-RUXĂNDIOIU, Liliana (coord.), 2023, *Dicționar de pragmatică și de analiză a discursului (DPAD)*, Iași: Editura Institutul European.
- IORDAN, Iorgu, 1935, „Forme de conjugare mixtă în limba română”, *Buletinul Institutului de Filologie Română „Alexandru Philippide”*, Vol. II, pg. 47-127.
- IORDAN, Iorgu, 1936, „Compusele românești cu în-”, *Buletinul Institutului de Filologie Română „Alexandru Philippide”*, Vol. III, pg. 57-116.
- IORDAN, Iorgu, 1939, „Sufixe românești de origine recentă”, *Buletinul Institutului de Filologie Română „Alexandru Philippide”*, Vol. VI, pg. 1-59.
- IORDAN, Iorgu, 1942, „Verbe românești nouă”, *Buletinul Institutului de Filologie Română „Alexandru Philippide”*, Vol. IX, pg. 20-59.

- IORDAN, Iorgu, 1947, *Limba română actuală. O gramatică a „greșelilor”*, București: Editura Socec & Co.
- IORDAN, Iorgu, 1950, „Un dicționar de neologisme românești din anul 1862”, *Studii și cercetări lingvistice*, Vol. I, pg. 57-74.
- IORDAN, Iorgu, 1956, *Limba română contemporană*, a 2-a, București: Editura Ministerului Învățământului.
- IORDAN, Iorgu, 1963, *Toponimia românească*, București: Editura Academiei.
- IORDAN, Iorgu, 1964, „Aspects de la formation des mots dans la langue roumaine actuelle”, *Revue de linguistique*, IX, nr. 4, pg. 351-373.
- IORDAN, Iorgu, 1975, *Stilistica limbii române*, București: Editura Științifică.
- IORDAN, Iorgu, ROBU, Vladimir, 1978, *Limba română contemporană*, București: Editura Didactică și Pedagogică.
- IORGA, Nicolae, 1893, *Schițe din literatura română. Alecsandri - Bălcescu - Filimon*, Iași: Editura Librăriei Fraților Șaraga, Vol. I.
- IORGA, Nicolae, 1903, *Prinos lui D. A. Sturza la împlinirea celor șaptezeci de ani*, București: Editura Institutul de Arte Grafice „Carol Gobl”.
- IORGA, Nicolae, 1983, *Istoria literaturii românești în veacul al XIX-lea de la 1821 înainte*, București: Editura Minerva, Vol. II.
- IORGA, Nicolae, 1977, *Istoria literaturii românești. Introducere sintetică*, București: Editura Minerva.
- IRIMIA, Dumitru, 1983, *Structura gramaticală a limbii române. Sintaxa*, Iași: Editura Junimea.
- IRIMIA, Dumitru, 1986, *Structura stilistică a limbii române contemporane*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- IRIMIA, Dumitru, 2008, *Gramatica limbii române*, Iași: Editura Polirom.
- ISTRATE, Gavril, 1978, „Neologismul latino-roman în cadrul vocabularului limbii române”, *Anuar de lingvistică și istorie literară*, XXVI, pg. 35-43.
- IVAȘCU, George, 1969, *Istoria literaturii române*, București: Editura Științifică, Vol. I.
- IVĂNESCU, Gheorghe, 1947, *Problemele capitale ale vechii române literare*, Iași: Tipografia Al. Terek.
- IVĂNESCU, Gheorghe, 1955, „Îndrumări în cercetarea morfologiei limbii literare românești din secolul al XIX-lea”, *Limba română*, II, 1, pg. 19-39.
- IVĂNESCU, Gheorghe, 1980, *Istoria literaturii românești*, Iași: Editura Junimea.
- IVĂNESCU, G., LEONTE L., 1956, „Fonetica și morfologia neologismelor române de origine latină și romanică”, *Studii și cercetări științifice*, VII, pg. 1-24.
- JAKOBSON, Roman, 1973, *Questions de poetique*, Paris: Editura Seuil.
- LADISLAU, B., 1965, „Aspecte ale interacțiunii limbilor. Relații lingvistice româno-maghiare”, *Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Philologia*, pg. 80-92.
- LEVINSON, Stephen C., 1983, *Pragmatics*, Cambridge: Editura Cambridge University Press.
- LOMBARD, Alf, 1954, *Le verbe roumain: étude morphologique*, Lund: C.W.K. Gleerup, Vol. I.
- LOMBARD, Alf., 1955, *Le verbe roumain*, Lund: C. W. K. Gleerup, Vol. II.
- LOWE, Karl, 1911, *Die Adjektivsuffixe im Dacorumanische*, Leipzig: Universitat Leipzig.

- LUPU, Coman, 1999, *Lexicografia românească în procesul de occidentalizare latino-romanică a limbii române moderne (1780-1860)*, București: Editura Logos.
- LYONS, John, 1995, *Introducere în lingvistica teoretică*, București: Editura Științifică.
- MACREA, Dimitrie, 1965, *Studii de istorie a limbii și lingvisticii române*, București: Editura Didactică și Pedagogică.
- MACREA, Dimitrie, 1982, *Probleme ale structurii și evoluției limbii române*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- MANCAȘ, Mihaela, 1972, *Stilul indirect liber în româna literară*, București: Editura Didactică și Pedagogică.
- MANCAȘ, Mihaela, 1974, *Istoria limbii române literare. Perioada modernă (secolul al XIX-lea)*. București: Editura Universității din București.
- MANCAȘ, Mihaela, 1983, *Limba artistică românească în secolul al XIX-lea*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- MANCAȘ, Mihaela, 2005, *Tablou și acțiune. Descrierea în proza narativă românească*, București: Editura Universității din București.
- MANCAȘ, Mihaela, 2023, *Dicționar de stilistică: poetică, retorică, naratologie, versificație*. a 2-a. București: Editura Spandugino.
- MARCU, Florin, 1974, „Bazele elaborării și însușirii terminologiei științifice”, *Limba română*, XXII, nr. 5, pg. 393-402.
- MARSAIS, Du, 1981, *Despre tropi*, București: Editura Univers.
- MARTINET, A., 1961, „Elements de linguistique générale”, în Armand Colin (ed.), Paris.
- MÂNDRESCU, Simion, 1892, *Elemente ungurești în limba română*, București: Tipografia curții regale F. Gobl Fii.
- MEYER-LUBKE, W., 1895, „Grammaire des langues romanes”, în H. Welter (ed.) [trad.] Auguste Doutrepoint, Georges Doutrepoint, Paris, Vol. II.
- MICU, Dumitru, 1994, *Scurtă istorie a literaturii române. De la începuturi până la primul război mondial*, București: Editura Iriana, Vol. I.
- MIHĂESCU, Nicolae, 1978, *Aspecte lexicale și gramaticale ale limbii române literare*, București: Editura științifică și enciclopedică.
- MIKLOSICH, Franz, 2010, *Beitrage zur Lautlehre der rumunischen Dialekte*, Wien: Editura Nabu Press.
- MILICESCU, Emilia, 1969, „Portret și tablou în opera lui N. Bălcescu”, *Studii despre Nicolae Bălcescu*, București: Societatea de Științe Filologice din RSR, pg. 157-167.
- MIRSKA, Halina, 1959, „Unele probleme ale compunerii cuvintelor în limba română”, *Studii și materiale privitoare la formarea cuvintelor în limba română*, Vol. I, pg. 145-189.
- MITRAN, Mircea, 1962, „Note despre coordonare”, *Limba română*, XI, nr. 5, pg. 507-513.
- MITTERAND, H., 1996, *Les mots français*, Paris: Editura Presses Universitaires de France.
- MORIER, H., 1961, *Dictionnaire de poétique et de rhétorique*, Paris: Editura Presses Universitaires de France.
- MOROIANU, Cristian, 2005, *Dublete și triplete etimologice în limba română*, București: Editura Universității din București.
- MOROIANU, Cristian, 2009, „Etapile evoluției vocabularului literar românesc în epoca modernă”, *Studii de gramatică. Omagiu doamnei profesoare Valeria Guțu Romalo*, pg. 175-184.

- MOROIANU, Cristian, 2009, „Etapale evoluției vocabularului literar românesc în epoca modernă”, în Rodica Zafiu, Blanca Croitor, Ana-Maria Mihail (ed.), *Studii de gramatică. Omagiu Doamnei Profesoare Valeria Guțu Romalo*, pg. 175-184.
- MUNTEANU, Eugen, 2005, *Introducere în lingvistică*, Iași: Editura Polirom.
- MUNTEANU, Ștefan, 1969, „Considerații asupra sinonimiei în limba lui Bălcescu”, *Studii despre Nicolae Bălcescu*, București: Societatea de Științe Filologice din RSR, pg. 147-151.
- MUNTEANU, Ștefan, 1981, *Limba română artistică*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- MUNTEANU, Ștefan, 1995, *Introducere în stilistica operei literare*, Timișoara: Editura de Vest.
- MUNTEANU, Ștefan, ȚĂRA, Vasile, D., 1983, *Istoria limbii române literare*, București: Editura Didactică și Pedagogică.
- MURAT, V. P., 1964, *Despre problemele fundamentale ale stilisticii*, București: Editura Științifică, Vol. Probleme de stilistică.
- NICULESCU, Alexandru, 1974, „Les emprunts du type -(ț)ie/-(ț)iune: un aspect socio-culturel de l'occidentalisation romane du roumain”, *Revue de linguistique*, XIX, nr. 6, pg. 519-524.
- NICULESCU, Alexandru, 1978, *Occidentalizarea romanică a limbii și culturii românești moderne*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- NICULESCU, Alexandru, 2007, „Permisivitatea limbii române - o problemă socioculturală”, în Camelia Stan, Rodica Zafiu, Alexandru Nicolae (ed.), *Studii lingvistice. Omagiu Profesoarei Gabriela Pană Dindelegan, la aniversare*, București: Editura Universității din București, pg. 417-420.
- OPREA, Ioan, 1992-1993, „Istoria adaptării împrumuturilor românești care au corespondente latinești în -(ț)io/-(ț)ionis”, *Anuar de lingvistică și istorie literară*, XXXIII, pg. 81-131.
- OPREA, Ioan, NAGY, Rodica, 2002, *Istoria limbii române literare. Epoca modernă*, Suceava: Editura Universității.
- PANĂ DINDELEGAN, Gabriela, 2002, „Concurența -(ț)iune / -(ț)ie, stadiul actual al fenomenului”, *Studii și cercetări lingvistice*, LIX, nr. 2, pg. 489-501.
- PANĂ DINDELEGAN, Gabriela, 2005, *Limba română. Structură și funcționare*, București: Editura Universității din București.
- PANĂ DINDELEGAN, Gabriela (coord.), 2016, *GBLR*, București: Editura Univers Enciclopedic Gold.
- PANĂ DINDELEGAN, Gabriela (ed.), MAIDEN, Martin (ed.), 2021, *O gramatică a limbii române altfel*, București: Editura Univers Enciclopedic Gold.
- PASCU, G., 1916, *Sufixe românești*, Edițiunea Academiei Române, București: Librăriile Socec & Co..
- PAȘCA, Șt., 1948, „Contribuții toponomastice”, *Dacoromania*, XI, pg. 60-102.
- PĂTRUȚ, I., 1953, „Influențe maghiare în limba română”, *Studii și cercetări lingvistice*, pg. 213-221.
- PETRAȘ, Irina, 1996, *Teoria literaturii. Dicționar-antologie*, București: Editura Didactică și Pedagogică.
- PHILIPPIDE, A., 2011, *Istoria limbii române*, Iași: Editura Polirom.
- PLETT, Heinrich F., 1983, *Știința textului și analiza de text*, București: Editura Univers.

POGHIRC, Cicerone, 1968, „Probleme actuale ale etimologiei românești”, *Limba română*, XVII, nr. 1, pg. 15-23.

POMPLILIU, Eliade, 1982, *Influența franceză asupra spiritului public în România. Originile*, București: Editura Univers.

POP, Liana, 1993, „Cuvintele coordonatoare între gramatică și discurs”, *Studii și cercetări lingvistice*, XLIV, nr. 6, pg. 469-488.

POPESCU-MARIN, Magdalena, 1973, „Categorii de abstracte în formarea cuvintelor”, *Studii și cercetări lingvistice*, XXIV, nr. 4, pg. 407-419.

POPESCU-MARIN, Magdalena (coord.), 2007, *Formarea cuvintelor în limba română din secolele al XVI-lea - al XVIII-lea*, București: Editura Academiei Române.

PUȘCARIU, Sextil, 1927, „Etimologii”, *Dacoromania*, IV, pg. 687-703.

PUȘCARIU, Sextil, 1940, *Limba română. Privire generală*, București: Fundația pentru Literatură și Artă, Vol. I.

PUȘCARIU, Sextil, 1943, „Das rumanische Prafix des-”, în Gustav Grober (ed.), 63, Halle: Editura De Gruyter, Zeitschrift für romanische Philologie, pg. 1-23.

PUȘCARIU, Sextil, 1976, *Limba română. Privire generală*, București: Editura Minerva.

QUINTILIAN, 1974, *Arta oratorică*, [trad.] M. Hetco, București: Editura Minerva, Vol. II.

RĂDULESCU SALA, Mariana, 2015, *Formarea cuvintelor în limba română. Vol. al IV-lea. Sufixe. Derivarea nominală și adverbială*, București: Editura Academiei Române.

REBOUL, Anne, MOESCHLER, Jacques, 2010, *Pragmatica discursului. De la interpretarea enunțului la interpretarea discursului*, Iași: Editura Institutul european.

REINHEIMER-RÎPEANU, Sanda, 1987, „Cuvinte de origine franceză”, *Studii și cercetări lingvistice*, XXXVIII, nr. 2, pg. 110-114.

REINHEIMER RÎPEANU, Sanda, 1989, „Derivat sau împrumut?”, *Studii și cercetări lingvistice*, XL, nr. 4, pg. 373-379.

REINHEIMER RÎPEANU, Sanda, TASMOWSKI, Liliane, 1997, *Pratique des langues romanes. Espagnol, français, italien, portugais, roumain*, Paris-Montréal: L'Harmattan.

REVIGA, Gh., 1952, „Adjective cu sufixul - at”, în Al. Graur (ed.), *Cum vorbim. Revistă pentru studiul și explicarea limbii*, IV, nr. 3, pg. 31-31.

REY, Alain, 1979, *La terminologie: noms et notions*, Paris: Presses Universitaires de France.

ROBU, Vladimir, 1973, „Sinteza planurilor vorbirii în limba română”, *Limba română*, XXII, nr. 2, pg. 95-102.

ROGOBETE, Silvia, 1984, „Sintaxa și stilul lui Nicolae Bălcescu”, în *Caietele Bălcescu*, IX-X, pg. 33-113.

ROSETTI, Alexandru, 1968, *Istoria limbii române de la origini până în secolul al XVII-lea*, București: Editura pentru Literatură.

ROSETTI, Alexandru, 1986, *Istoria limbii române. De la origini până la începutul secolului al XVII-lea*, București: Editura Științifică și Enciclopedică, Vol. I.

ROSETTI, Alexandru, CAZACU, Boris, ONU, Liviu, 1971, *Istoria limbii române literare. I. De la origini până la începutul secolului al XIX-lea*, București: Editura Minerva.

SALA, Marius, 1970, *Contribuții la fonetica istorică a limbii române*, București: Editura Academiei.

SALA, Marius, 1999, *Introducere în etimologia limbii române*, București: Editura Univers Enciclopedic.

- SALA, Marius, 2012, *De la latină la română*, București: Editura Pro Universitaria.
- SARAMANDU, Manuela, 1986, „Neologismul latino-roman”, *Limba și literatură*, 3, pg. 303-310.
- SARAMANDU, Manuela, 1980, „Un procedeu de îmbogățire a terminologiei juridic-administrative din perioada 1780-1850: derivarea”, *Limba română*, XXIX, nr. 5, pg. 547-550.
- SECHE, Luiza, 1960, „În jurul categoriei numeralului”, *Limba română*, IX, nr. 3.
- SARAMANDU, Manuela, 1986, *Terminologia juridic-administrativă în perioada 1780-1850*, București: Editura Etnologică.
- SECHE, Luiza, 1960, „Sufixele -(a/e)nt, -(a/e)ntă”, *Studii și materiale privitoare la formarea cuvintelor în limba română*, Vol. II, pg. 107-116.
- SECHE, Mircea, 1966, *Schiță de istorie a lexicografiei române*, vol I, București: Editura Științifică.
- SECHE, Mircea, SECHE, Luiza, 1965, „Despre adaptarea neologismelor în limba română literară (unele considerații generale) I. Formă și proveniență”, *Limba română*, XIV, nr. 6, pg. 677-687.
- SFÎRLEA, Lidia, 1964, „Variantele cuvintelor în DLR”, *Limba română*, XIII, nr. 4, pg. 316-330.
- SIMION, Eugen, 2020, *Secolul al XIX-lea în doi mesianici chibzuiți și un vizionar mistic: Nicolae Bălcescu, Mihail Kogălniceanu, Ion Ghica*, Iași: Cartea Românească Educațional.
- SIMONE, Raffaele, 1990, *Fondamenti di linguistica*, Roma: Editori Laterza.
- SLAVE, Elena, 1962, „Sufixele -ie, -ăraie”, *Studii și materiale privitoare la formarea cuvintelor în limba română*, Vol. III.
- SLAVE, Elena, 1971, *Tratat de lingvistică generală*, București: Editura Academiei.
- SLAVE, Elena, 1991, *Metafora în limba română*, București: Editura Științifică.
- SOARE, Liliana, 2012, *Elemente de istorie a limbii române literare*, Craiova: Editura Universitaria.
- SOARE, Liliana, 2012, *Școala Ardeleană. Lexicul scrierilor de popularizare a științei*, Pitești: Editura Universității din Pitești.
- SPIȚĂ, Doina-Paula, 2003, *Les connecteurs en français et en roumain: plans d'organisation du discours*, Iași: Institutul European.
- STAN, Camelia, 2003, *Gramatica numelor de acțiune din limba română*, București: Editura Universității din București.
- STANCIU-ISTRATE, Maria, 2006, *Calcul lingvistic în limba română. Cu specială referire la scrieri beletristice din secolul al XIX-lea*, București: Editura Academiei Române.
- STATI, Sorin, 1990, *Le transphrastique*, Paris: Editura Presses Universitaires de France.
- STÂNCIULESCU-CUZA, Mariana, 1992, *Italianism și italianisme în perioada de formare a limbii române literare*, București: Editura Universității din București.
- STÂNGACIU, Elena, 1962, „Contribuții lexicologice”, *Limba română*, XI, nr. 2, pg. 140-150.
- STOICHIȚOIU-ICHIM, Adriana. 2006, *Creativitate lexicală în româna actuală*, București: Editura Universității din București.
- STOICHIȚOIU-ICHIM, Adriana, 2007, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică / Influențe / Creativitate*, București: Editura All.

- SUCIU, Emil, 2009, *Influența turcă asupra limbii române*, București: Editura Academiei Române, Vol. I.
- SUCIU, Emil, 2010, *Influența turcă asupra limbii române. Dicționarul cuvintelor românești de origine turcă*, București: Editura Academiei Române, Vol. II.
- ȘĂINEANU, Lazăr, 1900, *Influența orientală asupra limbei și culturei române*, București: Socec, Vol. I.
- ȘERBAN, Vasile, EVSEEV, Ivan, 1978, *Vocabularul românesc contemporan*, Timișoara: Editura Facla..
- ȘTEFAN, Ion, 1982, „Repartiția stilistică a neologismelor în -ie, -iune”, *Limba română*, XXXI, nr. 4-5, pg. 294-302.
- ȘTEFĂNESCU, Ariadna, 1998, „Rolul inferențial al conectorilor pragmatici și efectele lor discursive”, *Studii și cercetări lingvistice*, XLIX, nr. 1-2, pg. 327-337.
- ȘTEFĂNESCU, Ariadna, 2007, *Conectori pragmatici*, București: Editura Universității din București.
- ȘUTEU, Flora, 1961, „Prefixul în-/ in-”, *Studii și materiale privitoare la formarea cuvintelor în limba română*, Vol. II, pg. 36-65.
- ȘUTEU, Flora, 1976, *Influența ortografiei asupra pronunțării literare românești*, București: Editura Academiei RSR.
- TOCILESCU, Grigorie G., 1876, *Nicolae Bălcescu. Timpul și operele sale. (1819-1852)*, București: Editura Noua Tipografie a Laboratorilor Români.
- TODORAN, Romulus, 1959, „Despre neologismele terminate în -ie”, *Cercetări de lingvistică*, IV, nr. 1-2, pg. 211-213.
- TODORAN, Romulus, 1962, „Contribuții la studiul terminologiei juridico-administrative românești din Transilvania de la începutul secolului al XIX-lea”, în Tudor Vianu (ed.), *Contribuții*, Vol. III, pg. 103-136.
- TODOROV, Tzvetan, 1983, *Teorii ale simbolului*, București: Editura Univers.
- TOMA, Elena, 1988, *Probleme ale formării terminologiei științifice românești în secolul XVIII-XIX. Terminologia medical-biologică*, București: Editura Universității din București.
- TRIFAN, Elena 2010, *Formarea cuvintelor în publicistica actuală - Derivarea - Perioada 1990-2001*, Cluj: Editura Digital Data.
- TUȚESCU, Mariana, 1986, *L'argumentation*, București: Tipografia Universității din București.
- ȚEPELEA, Gabriel, 1969, „Structura lexico-stilistică în „Românii supt Mihai Voevod Viteazul”, *Studii despre Nicolae Bălcescu*, București: Societatea de Științe Filologice din RSR, pg. 135-147.
- ȚEPELEA, Gabriel, 1971, *Corelația limbă - literatură. Investigări despre clasici români*, București: Editura Didactică și Pedagogică.
- ȚEPELEA, Gabriel, Bulgăr, Gheorghe, 1973, *Momente din evoluția limbii române literare*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- ULLMANN, S., 1965, *Précis de sémantique française*, Bern: Editions A. Francke SA.
- URSU, Despina, 1969, „Adaptarea adjectivelor neologice în limba română literară din perioada 1760-1860”, *Studii de limbă literară și filologie*, Vol. I, pg. 131-154.
- URSU, Despina, 1964, „Glosare de neologisme din perioada 1830-1860”, *Limba română*, XIII, nr. 3, pg. 250-260.

- URSU, Despina, 1965, „Încadrarea morfologică a verbelor neologice în limba română din perioada 1760-1860”, *Limba română*, XIV, nr. 3.
- URSU, N., A., 1962, *Formarea terminologiei științifice românești*, București: Editura Științifică.
- URSU, N. A., 1964, „Observații asupra adaptării adjectivelor neologice la sistemul morfologic al limbii române în jurul anului 1800”, *Limba română*, XIII, nr. 5, p. 413-422.
- URSU, N. A., 1965, „Le problème de l'étymologie des néologismes du roumain”, *Revue roumaine de linguistique*, X, nr. 1-3, pg. 53-59.
- URSU, N. A., URSU, Despina, 2004, *Împrumutul lexical în procesul modernizării limbii române literare*, Iași: Editura Cronica, Vol. I.
- URSU, N. A., URSU, Despina, 2006, *Împrumutul lexical în procesul modernizării limbii române literare*, Iași: Editura Cronica, Vol. II.
- VAILLANT, André, 1964, *Manuel du vieux slave*, Paris: Institute d'Études slaves, Vol. Tome I: Grammaire.
- van DIJK, Teun A., 1977, *Text and Context. Explorations in the Semantics and Pragmatics of Discourse*, London: Editura Longman.
- VASILIU, Emanuel, 1978, *Preliminarii logice la semantica frazei*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- VASILIU, Emanuel, 1990, *Introducere în teoria textului*, București: Editura Științifică.
- VASILIU, Laura, 1960, „ Sufixul -(i)on”, *Studii și materiale privitoare la formarea cuvintelor în limba română*, Vol. II, pg. 179-184.
- VĂRLAN, Mariana, 2012, *Derivarea sufixală nominală în româna actuală*, Craiova: Editura Universitaria.
- VIANU, Tudor, 1941, *Arta prozatorilor români*, București: Editura Contemporană.
- VIANU, Tudor, 1955, *Probleme de stil și artă literară*, București: Editura de Stat pentru Literatură și Artă.
- VIANU, Tudor, 1968, *Studii de stilistică*, București: Editura Didactică și Pedagogică.
- VINTILĂ-RĂDULESCU, Ioana, BALACCIU-MATEI, Jana, 2001, *Enciclopedia limbii române*, București: Editura Univers Enciclopedic.
- VINȚELER, Onufrie, 1983, *Probleme de sinonimie*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- VLAD, Carmen, 1994, *Sensul, dimensiune esențială a textului*, Cluj-Napoca: Editura Dacia.
- VLAD TOPALĂ, Dragoș, 2014, *Elemente lexicale în opera lui Nicolae Bălcescu*, Craiova: Editura Sitech.
- ZAFIU, Rodica, 1989, „Câteva observații asupra conectorilor pragmatici din limba română”, *Studii și cercetări lingvistice*, XL, nr. 3, pg. 315-319.
- ZAFIU, Rodica, 2001, „Neologismul și purismul”, *România literară*, XXXIV, nr. 46, p. 11.
- ZAMFIR, Dana-Mihaela, 2007, *Morfologia verbului în daco-româna veche (secolele al XVI-lea - al XVII-lea)*, București: Editura Academiei Române, Vol. II.
- ZANE, Elena, 1960, „Disgrafiile în manuscrisele lui N. Bălcescu”, *Studii și cercetări de bibliologie*, Vol. III, pg. 253-266.
- ZANE, Gheorghe, 1975, *Nicolae Bălcescu. Opera, omul, epoca*, București: Editura Eminescu.
- ZUGUN, Petru, 2000, *Lexicologia limbii române. Prelegeri*, Iași: Editura Tehnopress.

Surse:

BĂLCESCU, Nicolae, 2017, *Opere. Scrieri istorice, politice și economice 1844-1852*, ediție critică de Gh. ZANE și Elena ZANE, București: Academia Română, Vol. I.

BĂLCESCU, Nicolae, 2017, *Românii supt Mihai Voevod Viteazul. Corespondență. Scrisori. Memorii. Adrese. Documente*, ediție îngrijită de Daniela POENARU și Gh. ZANE, București: Editura Academiei Române, Vol. II.

BĂLCESCU, Nicolae, 1974, *Scrieri istorice, politice și economice 1844-1847*, ediție critică de Gh. ZANE și Elena ZANE, București: Editura Academiei RSR, Vol. I.